

Te kennen leerstof voor het examen 'getuigschrift Natuurmanagement - specialisatie natuurinspecteur 2024'

In dit document vind je de te kennen leerstof voor het examen voor het behalen van het getuigschrift Natuurmanagement - specialisatie natuurinspecteur 2024.

Alles wat in de cursusmap 'Natuurmanagement - specialisatie natuurinspecteur, vierde editie 2024' staat is te kennen leerstof.

Ook de te kennen soortenlijst en de cursustekst van de opleiding 'Natuurmanagement - basis, zesde editie 2023' behoren tot de te kennen leerstof. Je moet de leerstof van de basisopleiding kunnen toepassen op de leerstof van de specialisatieopleiding. Specifieke vragen die enkel over de leerstof van de basisopleiding gaan, krijg je niet op het examen.

De volledige cursustekst, uitgezonderd het onderdeel 'historisch permanente graslanden herkennen' is open boek. Dit wil zeggen dat je de cursustekst - behalve het onderdeel 'historisch permanente graslanden herkennen' - zonder eigen notities mag gebruiken op het examen. Andere zaken zoals de presentaties, oefeningen en eigen notities zijn niet toegelaten. **Het deel 'historisch permanente graslanden herkennen' is geen open boek.**

De cursustekst van de opleiding Natuurmanagement - basis mag je niet gebruiken als open boek.

Naast het schriftelijke examen moet iedereen ook een praktische oefening maken: de eindoefening.

Hieronder vind je per onderdeel de te kennen leerstof.

Onderdeel eindoefening

In deze oefening moet je:

- de theoretische kennis van de cursustekst kunnen toepassen en integreren in één oefening;
- op het terrein waarnemingen verrichten en conclusies trekken op basis van de theoretische kennis in de cursus en de verplicht te kennen soorten;
- informatie kunnen opzoeken in externe bronnen om de oefening te maken.

Onderdeel communicatieve vaardigheden

Het deel communicatieve vaardigheden is open boek. Dit wil zeggen dat je het onderdeel communicatieve vaardigheden uit je cursustekst (maar niets anders) mag gebruiken tijdens het deel van het examen dat over communicatieve vaardigheden gaat.

Onderdeel wetgeving

Het onderdeel 'wetgeving' behalve het deel 'historisch permanente grasland herkennen', is open boek. Dit wil zeggen dat je de onderdelen van wetgeving uit je cursustekst (maar niets anders) mag gebruiken tijdens het deel van het examen dat over wetgeving gaat.

Het deel 'historisch permanente graslanden herkennen' valt ook onder wetgeving maar is geen open boek.

Onderdeel soortenkennis

Alle soorten hieronder moet je kunnen herkennen op het veld en op basis van een foto. Op het examen krijg je foto's waarop je de soorten moet herkennen.

Je moet de volledige en correcte Nederlandse naam kennen van de soort zoals vermeld in de tabel hieronder. De wetenschappelijke naam mag je geven en rekenen we ook correct, maar je moet deze niet kennen voor het examen.

Een aantal boomsoorten moet je ook op basis van winterkenmerken herkennen. Je krijgt een foto van de schors of de knoppen om ze te herkennen. Zie in de tabel welke soorten je op winterkenmerken moet kunnen herkennen.

Bij de diersoorten moet je zowel mannelijke als vrouwelijke individuen kunnen herkennen. Vooral bij vogels maar ook bij andere diersoorten kan er een groot verschil zijn tussen beide. In het algemeen zijn de vrouwelijke individuen moeilijker op soort te brengen. Je moet dus beide geslachten op soort kunnen brengen. Je moet niet kunnen zeggen of het om een vrouwtje of mannetje gaat.

Soort / familie / groep	Wetenschappelijke naam	Opmerking
Amerikaanse eik	<i>Quercus rubra</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Amerikaanse vogelkers	<i>Prunus serotina</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Anjerfamilie	<i>Caryophyllaceae</i>	
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Aziatische hoornaar	<i>Vespa velutina nigrithorax</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Baardmannetje	<i>Panurus biarmicus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Baars	<i>Perca fluviatilis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Barmsijs	<i>Carduelis flammea</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Blankvoorn	<i>Rutilus rutilus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Blauwtjes (als groep)	<i>niet van toepassing</i>	Boomblauwtje, Bruin blauwtje en Icarusblauwtje kunnen herkennen als Blauwtjes. Het verschil tussen deze soorten moet je dus niet kennen. Beide geslachten kunnen herkennen.
Blauwbandgrondel	<i>Pseudorasbora parva</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Bochtige smele	<i>Deschampsia flexuosa</i>	
Bokje	<i>Lymnocyptes minimus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Boommarter	<i>Martes martes</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Boskers	<i>Prunus avium</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Boswilg	<i>Salix caprea</i>	enkel in zomer kunnen herkennen
Brandganzen	<i>Branta leucopsis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Brasem	<i>Abramis brama</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Brede orchis	<i>Dactylorhiza fistulosa</i>	
Bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Buntgras	<i>Corynephorus canescens</i>	

Bunzing	<i>Putorius putorius</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Canadapopulier	<i>Populus x canadensis</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Canadese gans	<i>Branta canadensis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Chinese wolhandkrab	<i>Eriocheir sinensis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Chinese muntjak	<i>Muntiacus reevesi</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Composietenfamilie	<i>Asteraceae</i>	
Corsikaanse den	<i>Pinus nigra var. Corsicana</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Damhert	<i>Dama dama</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Dikkopjes (als groep)	<i>niet van toepassing meerdere soorten</i>	Het Geelspriet- , Groot- en Zwartsprietdikkopje kunnen herkennen als Dikkopjes. Het verschil tussen deze soorten moet je dus niet kennen. Beide geslachten kunnen herkennen.
Dotterbloem	<i>Caltha palustris</i>	
Duizendknoopfamilie	<i>Polygonaceae</i>	
Echte koekoeksbloem	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	enkel in zomer herkennen
Ekster	<i>Pica pica</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Engels raai gras	<i>Lolium perenne</i>	
Europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Europese lork/Japanse lork	<i>Larix decidua/ kaempferi</i>	lork als geslacht in zowel zomer als winter kunnen herkennen
Europese vogelkers, Gewone vogelkers, Vogelkers	<i>Prunus padus</i>	enkel zomer kunnen herkennen
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Fijnspar	<i>Picea abies</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	enkel in zomer herkennen
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	
Gewone dophei	<i>Erica tetralix</i>	

Gewone es	<i>Fraxinus excelsior</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Gewone esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Gewone margriet, Margriet	<i>Leucanthemum vulgare</i>	
Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	enkel in zomer herkennen
Gewoon reukgras	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	
Glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius</i>	
Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Grassenfamilie	<i>Poaceae</i>	
Grauwe gans	<i>Anser anser</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Groenling	<i>Carduelis chloris</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Grof hoornblad	<i>Ceratophyllum demersum</i>	
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	
Grote lisdodde	<i>Typha latifolia</i>	
Grote vossenstaart	<i>Alopecurus pratensis</i>	
Grote waternavel	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	
Grote weegbree	<i>Plantago major</i>	
Grove den	<i>Pinus sylvestris</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Haagliguster		
Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	enkel in zomer kunnen herkennen
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Heidespurrie	<i>Spergula morisonii</i>	
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Hemelboom	<i>Ailanthus altissima</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Hertshooifamilie	<i>Hypericaceae</i>	
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	beide geslachten kunnen herkennen

Houtsnip	<i>Scolopax rusticola</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Iep (als groep)	<i>Ulmus sp.</i>	enkel in zomer kunnen herkennen
Japanse duizendknoop	<i>Fallopia japonica</i>	
Kaasjeskruidfamilie	<i>Malvaceae</i>	
Karper	<i>Cyprinus carpio</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kerkuil	<i>Tito alba</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kleine rietgans	<i>Anser brachyrhynchus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Klokjesfamilie	<i>Campanulaceae</i>	
Kneu	<i>Carduelis cannabina</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kolgans	<i>Anser albifrons</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Krakeend	<i>Anas strepera</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kranswier (als groep)	<i>Chara sp.</i>	
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>	
Kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Kruisbloemenfamilie	<i>Brassicaceae</i>	
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Lamsoor	<i>Limonium vulgare</i>	
Lettersierschildpad	<i>Trachylmes scripta</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Lijsterbes, Wilde of Gewone Lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	enkel in zomer kunnen herkennen
Lipbloemenfamilie en dreypes die sterk op lipbloemigen lijken zijnde het Leeuwenbektype, het Ratelaar-Ogentroosttype en het Helmkruidtype	<i>Lamiaceae, types behoren tot verschillende geslachten.</i>	
Mahonie	<i>Mahonia aquifolium</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen

Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Merel	<i>Turdus merula</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Moerashertshooi	<i>Hypericum elodes</i>	
Nijlgans	<i>Aloapochen aegyptiacus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Ooievaarsbekfamilie	<i>Geraniaceae</i>	
Orchideeënfamilie	<i>Orchidaceae</i>	
Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>	
Paling	<i>Anguilla anguilla</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Papaverfamilie	<i>Papaveraceae</i>	
Parelvederkruid	<i>Myriophyllum aquaticum</i>	
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Pijpenstrootje	<i>Molinia caerulea</i>	
Pinksterbloem	<i>Cardamine pratensis</i>	
Pitrus	<i>Juncus effusus</i>	
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>	
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Reuzenbalsemien	<i>Impaties glandulifera</i>	
Riet	<i>Phragmites australis</i>	
Rietgans	<i>Anser fabalis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Rietvoorn	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Rimpelroos	<i>Rosa Rugosa</i>	
Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>	
Rode wouw	<i>Milvus milvus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Roodmus	<i>Carpodacus erythrinus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Rozenfamilie	<i>Rosaceae</i>	
Ruw beemdgras	<i>Poa trivialis</i>	

Ruwbladigenfamilie	<i>Boraginaceae</i>	
Ruwe berk/Zachte berk	<i>Betula pendula/Betula alba</i>	berk als geslacht in zowel zomer als winter kunnen herkennen
Schermbloemenfamilie	<i>Apiaceae</i>	
Scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>	
Schietwilg	<i>Salix alba</i>	enkel in zomer kunnen herkennen
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Sijs	<i>Carduelis spinus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Sleedoorn	<i>Prunus spinosa</i>	enkel in zomer herkennen
Sleutelbloemfamilie	<i>Primulaceae</i>	
Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Smient	<i>Anas penelope</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Snoek	<i>Esox lucius</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Snoekbaars	<i>Stizostedion lucioperca of Sander lucioperca</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>	enkel zomer kunnen herkennen
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Sporkehout	<i>Frangula alnus</i>	enkel zomer kunnen herkennen
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Sterbladigenfamilie	<i>Rubiaceae</i>	
Straatgras	<i>Poa annua</i>	
Struikhei	<i>Calluna vulgaris</i>	
Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Tamme kastanje	<i>Castanea sativa</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Toppereend	<i>Aythya marila</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Tormentil	<i>Potentilla erecta</i>	
Tweestijlige meidoorn	<i>Crataegus laevigata</i>	enkel in zomer herkennen
Veenmos (als groep)	<i>niet van toepassing meerdere soorten</i>	Je moet niet verschillende veenmossoorten van elkaar kunnen herkennen maar deze wel herkennen als Veenmos.
Velduil	<i>Asio flammeus</i>	beide geslachten kunnen herkennen

Verwilderde kat	<i>Felis catus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Viooltjesfamilie	<i>Violaceae</i>	
Visarend	<i>Pandion haliaetus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Vlinderbloemenfamilie	<i>Fabaceae</i>	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Wasbeer	<i>Procyon lator</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Watercrassula	<i>Crassula helmsii</i>	
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Waterteunisbloem	<i>Ludwigia grandiflora</i>	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Wild zwijn, Everzwijn	<i>Sus scrofa</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Winde	<i>Leuciscus idus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Wintereik	<i>Quercus petraea</i>	enkel in zomer kunnen herkennen; in winter als inlandse eik herkennen
Winterlinde/Zomerlinde	<i>Tilia cordata/Tilia platyphyllos</i>	linde als geslacht in zowel zomer als winter kunnen herkennen
Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	
Wolf	<i>Canis lupus</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Zandoogjes (als groep)	<i>niet van toepassing</i>	Bruin zandoogje, Hooibeestje en Oranje zandoogje kunnen herkennen als Zandoogjes. Het verschil tussen deze soorten moet je dus niet kennen. Beide geslachten kunnen herkennen.
Zandzegge	<i>Carex arenaria</i>	
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Zeekraal	<i>Salicornia sp.</i>	
Zegge als geslacht herkennen	<i>Carex sp.</i>	
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>	
Zomereik	<i>Quercus robur</i>	enkel in zomer kunnen herkennen; in winter als inlandse eik herkennen

Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	beide geslachten kunnen herkennen
Zonnedauw (als groep)	<i>Drosera</i>	
Zulte	<i>Aster tripolium</i>	
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	zowel in zomer als winter kunnen herkennen
Zwarte kraai	<i>Corvus corone corone</i>	beide geslachten kunnen herkennen